

GAZETA POLSKA

Bukowiny

Видання громадської організації
«Чернівецьке обласне Товариство польської культури
ім. Адама Міцкевича»

Nr 143 (725)

marzec 2019 r.

Ukazuje się od 30 lipca 1883 roku

Pismo społeczne, gospodarcze i literacko-kulturalne

Uczyć się patriotyzmu i kultury

Już po raz drugi zespół „Wianeczek” z Pietrowiec Dolnych rejonu storozynieckiego został zaproszony do Sycowa na XVI Ogólnopolski Koncert Charytatywny na rzecz pomocy Rodakom na Wschodzie przez Konsula Generalnego RP w Irkucku p. Krzysztofa Świderka oraz Burmistrza Miasta i Gminy Syców p. Dariusza Maniaka.

Zespół wystąpił w Krośnicach, Sycowie i Wołowie oraz w Domu Opieki Społecznej w Krośnicach.

Był zaprezentowany ciekawy koncert. Brzmiały kolędy i pieśni narodowe z powinszowaniem w trzech językach: polskim, ukraińskim i rumuńskim, oraz program folklorystyczny. Koncerty odbywały się w wypełnionych salach. Widownia była wspaniała, gorąco oklaskiwała, widzowie razem z nami śpiewali i zapraszali ponownie. Wrażenia wspaniałe.

Koncert galowy odbył się w Sycowie i trwał ponad 3 godziny. Swoje dorobki artystyczne zaprezentowały zespoły z Ukrainy, Białorusi, Rosji oraz Buriacji.

Odbyły się spotkania i rozmowy z Konsulem Generalnym RP w Irkucku p. Krzysztofem Świderkiem oraz Senatorem Stanisławem Gogaczem. Towarzyszyła nam delegacja FOPnU na czele z p. Marią Siwko.

– Patriotyzmu i kultury polskiej powinniśmy uczyć się u rodaków zza granicy, – podsumował półkownik Stanisław Struś.

Maria MALICKA,
Preces oddziału w Pietrowcach Dolnych
Obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej im.
Adama Mickiewicza.

Bartosz Cichocki został nowym ambasadorem Polski na Ukrainie

Bartosz Cichocki został nowym ambasadorem Polski na Ukrainie. Nominację prezydenta otrzymał 8 marca od ministra spraw zagranicznych RP Jacka Czaputowicza.

Bartosz Cichocki to absolwent Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego. Od lat specjalizuje się w problematyce wschodniej. Doświadczenie zawodowe

zdoływał w Ośrodku KARTA, Ośrodku Studiów Wschodnich im. Marka Karpia jako analityk polityki regionalnej Rosji, w Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych jako koordynator programu Rosja – Eurazja, a także w Biurze Bezpieczeństwa Narodowego jako specjalista ds. polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Rosji, a następnie jako naczelnik wydziału spraw międzynarodowych. W latach 2015–2016 Bartosz Cichocki pracował w polskiej ambasadzie w Moskwie, gdzie odpowiadał za stosunki dwustronne i kontakty prasowe. Po powrocie do kraju pełnił funkcję doradcy szefa Agencji Wywiadu. Od maja 2017 roku Bartosz Cichocki był podsekretarzem stanu w ministerstwie spraw zagranicznych odpowiedzialnym za politykę bezpieczeństwa, politykę wschodnią i amerykańską.

Źródło: IAR

Kijów: Zgromadzenie Parlamentarne Polski i Ukrainy

Polskiej delegacji na XI Zgromadzenie Parlamentarne przewodniczył wicemarszałek Sejmu Ryszard Terlecki. W jej skład weszli także posłowie Małgorzata Gosiewska, Tomasz Lenz, Cezary Grabarczyk, Stanisław Pięta, Maria Zuba i Tomasz Rzymkowski oraz senator Grażyna Sztark.

Polsko-ukraińska sesja parlamentarna odbyła się 7 marca w Kijowie. Debata koncentrowała się wokół tematów kontroli parlamentarnej nad sektorem obrony i współpracy parlamentów w celu zwiększenia kompatybilności sił zbrojnych. Parlamentarzyści rozmawiali też o współdziałaniu w dziedzinie bezpieczeństwa w regionie mórz Bałtyckiego i Czarnego. Wśród omawianych kwestii

była też zagraniczna pomoc rozwojowa i humanitarna na rzecz wschodniej Ukrainy oraz osób wewnętrznie przesiedlonych. XI Zgromadzenie Parlamentarne Polski i Ukrainy zakończyło się podpisaniem jednobrzmiącego dokumentu końcowego. Dwa dni wcześniej, 5 marca, posłowie na Sejm i deputowani Rady Najwyższej Ukrainy złożyli kwiaty na Cmentarzu Ofiar Totalitaryzmu w Piatichatkach. Dzień później odwiedzili punkt kontroli wjazdów i wyjazdów „Majorske” oraz spotkali się z przedstawicielami dowództwa Operacji Połączonych Sił i przedstawicielami administracji cywilnej i wojskowej.

Źródło: sejm.gov.pl

Jesteśmy silni wtedy, kiedy jesteśmy razem

Duda gościł Grybauskaitę i Poroszenkę

– Liczę na wzmocnienie nacisku na Rosję poprzez mechanizmy sankcyjne – powiedział w Lublinie Petro Poroszenko. Prezydent Ukrainy oraz prezydent Litwy Dalia Grybauskaitė przyjechali do lubelskiej siedziby Wielonarodowej Brygady Litewsko-Polsko-Ukraińskiej. Gościł ich Andrzej Duda.

Prezydent Ukrainy Petro Poroszenko wystąpił w trakcie konferencji z Andrzejem Dudą i Dalią Grybauskaitę po wizycie w siedzibie Wielonarodowej Brygady Litewsko-Polsko-Ukraińskiej w Lublinie. Powiedział, że Polska i Litwa to kraje, które dbały o "podtrzymanie integralności terytorialnej" tego kraju.

– To odczuwaliśmy po akcie agresji na Ukrainę na Morzu Azowskim, kiedy zostali ranni marynarze ukraińscy, kiedy strzelano bez uprzedzenia, kiedy istniało zagrożenie okupacji Cieśniny Kerczeńskiej.

Ale odczuliśmy bardzo zdecydowaną reakcję wszystkich naszych partnerów, przede wszystkim Litwy i Polski – stwierdził Poroszenko.

Podkreślił też, że liczy na "wzmocnienie nacisku na Federację Rosyjską poprzez mechanizmy sankcyjne". Prezydent Andrzej Duda zaznaczył, że Litwa, Polska i Ukraina są silne wtedy, kiedy panuje między nimi zgoda. – Wtedy rzeczywiście budzimy respekt i wtedy znacznie trudniej się zdecydować na jakikolwiek akt agresji wobec nas – dodał.

Prezydent Litwy zaznaczyła, że jej kraj wie, co znaczy "być napadniętym i co znaczy, jeśli ktoś ma zakusy na czyjeś terytorium". – Dlatego kontynuujemy wsparcie wojskowe dla Ukrainy, a bezpieczeństwo Ukrainy to kamień węgielny dla całego regionu – zaznaczyła Dalia Grybauskaitė.

Źródło: tvpparlament.pl

Zatrzymani Ukraińcy marynarze mogą być uważani za jeńców wojennych

Członkowie załóg ukraińskich okrętów, schwytani i nadal przetrzymywani przez Rosjan w Moskwie, mogą być uważani za jeńców wojennych i chronieni na mocy Konwencji Genewskiej – stwierdziło biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka.

– UNHCR zauważa, że ukraińscy członkowie załóg, zatrzymani przez władze rosyjskie w Cieśninie Kerczeńskiej 25 listopada 2018 r. Mogą być uważani za jeńców wojennych i chronieni na mocy trzeciej Konwencji Genewskiej – poinformowało biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka.

Dokument zauważa również, że Federacja Rosyjska, jako władza okupacyjna na Krymie, nadal nie udzieliła UNHCR dostępu do półwyspu, zgodnie z rezolucją Zgromadzenia Ogólnego ONZ w sprawie integralności terytorialnej Ukrainy.

„Federacja Rosyjska nadal stosuje swoje prawa, naruszając międzynarodowe prawo

humanitarne, mające zastosowanie do władzy okupacyjnej, co skutkuje poważnymi naruszeniami praw człowieka, nieproporcjonalnie dotykającymi Tatarów krymskich” – czytamy w komunikacie.

Rosja zatrzymała ukraińskich marynarzy z trzech jednostek 25 listopada, powodując wzrost zagrożenia eskalacją konfliktu między tymi krajami. Jeden z rosyjskich okrętów staranował ukraińską łódź. Rosjanie zatrzymali 24 marynarzy, którzy decyzją sądu zostali umieszczeni w areszcie w Moskwie do końca kwietnia 2019 r.

Źródło: RP.pl

Federacja Rosyjska ciągle prowadzi wojnę hybrydową

– Polityka rosyjska od 2014 roku, aneksji Krymu i interwencji na wschodniej Ukrainie uznawana jest przez NATO za coraz większe wyzwanie. Sojusz zaczął dostosowywać swoją strategię na wschodniej flance do tej sytuacji – mówiła w

Polskim Radiu 24 Justyna Gotkowska z Ośrodka Studiów Wschodnich.

Gość PR24 zwróciła uwagę, że oficjalnie Rosja nie jest uznawana za zagrożenie.

– NATO nie opracowało nowej strategii z wyszczególnionymi wyzwaniami dla Sojuszu. De facto Moskwa jest jednak tak postrzegana. Niemcy czy Francja oprócz wypracowania polityki odstraszania wobec Rosji podkreślają konieczność prowadzenia z nią dialogu – podkreśliła Justyna Gotkowska.

– Państwa bałtyckie czy Rumunia postrzegają działania Rosjan podobnie jak Polska. Widzą ten kraj, jako coraz większe zagrożenie dla europejskiego bezpieczeństwa i relacji transatlantycznych. Zauważają, że Moskwa stosuje poza środkami konwencjonalnymi, również instrumenty hybrydowe – zaznaczyła ekspert.

Źródło: Polskie Radio24.

Parlament Europejski przegłosował: od 2021 roku nie będzie zmiany czasu

We wrześniu zeszłego roku Komisja Europejska zaproponowała odejście od zmian czasu. Dziś przegłosował to Parlament Europejski. Teraz tą kwestią zajmie się Rada Unii Europejskiej, czyli przedstawiciele rządów państw członkowskich.

Nowe przepisy wejdą w życie od 2021 roku. Poszczególne kraje będą mogły same zdecydować, czy chcą pozostać na stałe przy swoim czasie letnim, czy też wybiorą czas zimowy.

Decyzja była poprzedzona konsultacjami społecznymi. Wzięło w nich udział 4,6 mln osób. 76 proc. ankietowanych stwierdziło, że zmiana czasu kojarzy im się wyłącznie negatywnie.

W badaniu wzięło udział kilkadziesiąt tysięcy Polaków. 91 proc. z nich zadeklarowało się jako przeciwnicy wiosennego i jesiennego przesuwania wskazówek.

Źródło: gazeta wyborcza.pl.

Шевченко – то наш поет і наш апостол

З нагоди 205-річниці від дня народження Тараса Григоровича Шевченка на Центральній площі в Чернівцях біля його пам'ятника відбувся святковий мітинг

ПІД ЗВУКИ ДУХОВОГО оркестру з букетами і кошиками квітів до Кобзаря прийшли керівники владних структур, духовенство, представники громадських організацій, молоді й літні шанувальники творчості поета.

– Дорога буковинська громадо! – звернувся до поважного товариства виконавчач обов'язків голови обласної державної адміністрації Михайло Павлюк. – Мабуть, складно знайти таку людину, котра б усі ці століття нас єднала та спільно з нами торувала шлях до європейської незалежної України. Шевченко – то наш поет, наш апостол, наш двигун багатьох важливих державотворчих речей.

Вітаючи з «днем Кобзаря», він закликав пам'ятати його заповіді, бути єдиними в помислах і справах, а відтак вручив буковинським письменникам, митцям, артистам, культурним та громадським діячам, науковцям державні нагороди та відзнаки обласної державної адміністрації. Так, Указом Президента України Петра

Порошенка народним артистом України став соліст-вокаліст, доцент кафедри музики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Іван Дерда, заслуженим артистом України – керівник естрадно-вокальної студії «Водограй» Святослав Край, заслуженим працівником культури України – артист академічного симфонічного оркестру обласної філармонії імені Дмитра Гнатюка Іван Горанюк, заслуженим артистом України – соліст обласної філармонії імені Дмитра Гнатюка Володимир Фісюк.

Ювілейну відзнаку обласної державної адміністрації «100-річчя Буковинського віча» отримали секретар-референт обласної організації Національної спілки письменників України Василь Джуран, письменник Мірча Лютик, доцент кафедри української літератури філологічного факультету ЧНУ імені Ю. Федьковича, кандидат філологічних наук Лариса Бережан, відповідальний секретар обласної громадсько-політичної газети «Буковина», головний редактор щомісячника «Gazeta Polska Bukowiny» Антоніна Тарасова, народний артист України, художній керівник академічного камерного оркестру «Капріччіо» обласної філармонії Павло Чеботов, солістка академічного камерного оркестру «Капріччіо» Людмила Шапко, керуючий справами Товариства «Український народний дім в Чернівцях» Ярослав Філяк, доктор медичних наук, доцент кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб Буковинського державного медичного університету Василь Присяжнюк, кандидат медичних наук, доцент кафедри внутрішньої медицини Буковинського державного медичного університету Марина Патратій, голова громадської організації «Асоціація виробників продукції бджільництва «Буковинський бджоляр» Василь Паламар та помічник-консультант народного депутата України Олександр Шкурідін.

– Радий вітати всіх зі святкової нагоди

Буковинський румунський поет Мірча ЛЮТИК, головний редактор «Gazety Polskiej Bukowiny» Антоніна ТАРАСОВА, доцент кафедри української літератури ЧНУ Лариса БЕРЕЖАН, голова чернівецької організації Спілки письменників України Василь ДЖУРАН, заслужений артист України – керівник естрадно-вокальної студії «Водограй» Святослав КРАЙ (у другому ряду).

– 205-ї річниці від дня народження нашого Кобзаря і Пророка, – сказав народний депутат України Максим Бурбак. – Кожне покоління українців має перечитувати його твори. Коли був малим, запитував свого діда-письменника, чому в кожній родині має бути «Кобзар». У шкільні роки по-своєму розумів Шевченкові твори.

Коли перечитую їх тепер, дивуюся, наскільки його слова актуальні й зараз.

Шевченківські святкування відбулися в усіх районах області, у школах та бібліотеках.

Марія КОНДУРАЦЬКА.
Фото автора.

Туристичний потенціал Чернівців був представлений на виставці в місті Лодзь

Делегация міста Чернівці представила туристичний потенціал нашого міста на XXV виставці «NA STYKU KULTUR» в місті Лодзь. Чернівці представлені на загальному Українському стенді туристичною продукцією про місто, сувенірними матеріалами з логотипом міста та національним одягом – вишиванками. Туристична виставка «NA STYKU KULTUR» є однією з найбільш відомих та відвідуваних виставок у Польщі, що проводиться з метою поєднання культур та є доброю нагодою представити туристичний та культурний потенціал України.

Прес-служба Чернівецької міської ради.

Дотик до поетичного слова

З нагоди відзначення Всесвітнього дня поезії в обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Михайла Івасюка відбувся другий поетичний марафон «Дотик словом». Відкрила поетичне свято директор бібліотеки Наталія Філяк, яка привітала всіх зі Всесвітнім Днем поезії. Розпочала марафон поетеса, письменниця, заслужений працівник культури України, начальник управління культури Віра Китайгородська. Начальник управління культури Чернівецької міської ради Юлія Сафтенко декламувала улюблені вірші Ліни Костенко. До марафону долучились заслужені артисти України, артисти обласної філармонії Марія Фантух та Олена Урсуляк, буковинські поети та письменники Богдан Мельничук, Оксана Довгань, Василь Джуран, Віталій Демченко, Ольга Сав-

ченко-Гнатюк, Сільва Заяць.

Володар гран-прі обласного конкурсу читців «Хвилює слово пророка» Олег Колянківський представив літературну композицію «Наша слава не поляже». Народний аматорський літературний театр Будинку естетики та дозвілля у Чернівцях, (керівник – заслужений артист України М. Маковійчук) показав літературно-музичну композицію за творами Тараса Шевченка, Ліни Костенко, Василя Стуса. Начальник відділу культури Глибоцької районної адміністрації . поетеса О. Репіна та учасники літературного театру виступили з поетичною мініатюрою «Жінки у долі Шевченка».

(Закінчення на 5-й стор.).

Naszą dumą, sławą i wolnością

TEN JUBILEUSZOWY MARCOWY DZIEŃ, w który obchodziliśmy 70. rocznicę urodzin Wołodymyra Iwassiuka jest świętem pieśni ukraińskiej nie tylko na Bukovinie, ale również na całym świecie. Właśnie w bukowińskim kraju po raz pierwszy zabrzmiała nieśmiertelna pieśń «Czerwona ruta» autorstwa genialnego Wołodymyra Iwassiuka i brzmi ona do dziś. Jej tematem jest wzniosła miłość ludzkich serc i niezrównane piękno ojczystego kraju. «Czerwona ruta» już dawno wyszła spoza granic Bukowiny, podziwiano ją i śpiewano od lat 70. w różnych językach po całym świecie. Stała się ona niemal lirycznym hymnem Ukrainy, a jej młody autor symbolem ukraińskiej pieśni estradowej, ponieważ jego utwory posiadały wiarę w duch narodowy, niepodległość i niepohamowaną chęć do wolności całego narodu.

Ile utworów muzycznych mogłoby powstać przy autorstwie Wołodymyra Iwassiuka, jeżeliby władze radzieckie nie doprowadziły go do kresu życia.

«Odchodzą bohaterowie»- powiedział Władysław Josafat, błogosławiąc uroczystości z okazji 70. rocznicy urodzin poety i kompozytora w Czerniowieckim Muzeum Wołodymyra Iwassiuka, ale miłość do ojczyzny dla której żył i tworzył, nie zgaśnie nigdy. Świadectwem tego służy odznaczenie – Bohater Ukrainy według starań byłego prezydenta Ukrainy Wiktora Juszczenki, który przyjechał na uroczystość i wystąpił na wernisazu portretów wybitnych Ukraińców pod tytułem

«Wybrani przez czas». Znany na Ukrainie malarz Wołodymyr Slepaczko gościł w Kocmaniu i w sali teatralnej, gdzie odbył się wieczór muzyczny poświęcony twórczości Iwassiuka «Rycerz muzyki», w którym wzięli udział znani i młodzi piosenkarze.

– Mam wielki zaszczyt gościć tu dzisiaj, kiedy obchodzimy jubileusz, wielkiej postaci ukraińskiego narodu, – powiedział trzeci prezydent Ukrainy Wiktor Juszczenko. – Najcenniejszą jest nie tyle liryka Wołodymyra Iwassiuka, będąca częścią jego poezji, ale i pieśni, ponieważ są tylko narzędziem wielkiego celu. W najtrudniejsze czasy, kiedy zabrakło nam ukraińskiego ducha, los dał nam pokolenie lat 60., a niebawem i Wołodymyra Iwassiuka. Jeżeliby dziś pośród nas był Taras Szewczenko, to z pewnością powiedziałby, że jest artystą tworzącym wielkie dzieło ukraińskie. Podniósł nas na duchu. Dodał nam skrzydeł. Myślę, że właśnie twórczość i życie tego poety pomogło milionom Ukraińcom, utożsamić siebie jako naród, zakochać się w języku ukraińskim, i w pieśni ukraińskiej. To wielka praca na rzecz narodu. Wiele pokoleń będą wdzięczne mu za to, że podniósł nas na duchu, został lirikiem w tak skomplikowany czas naszego становienia. Dlatego uważam za słuszną decyzję o uhonorowaniu go odznaczeniem- Bohater Ukrainy. Całym swoim życiem udowodnił wierność narodowi i państwu, do którego należał, a my jesteśmy dumni z niego do dziś.

Nieduża sala wystawowa nie mogła niestety umieścić wszystkich chętnych powiedzieć kilka słów o utalentowanym bukowińczyku, który urodził się w Czerniowcach, mieszkał w atmosferze wielowiekowych tradycji, czerpał inspirację ze źródła niepowtarzalnej kultury narodowej. Właśnie dlatego Katarzyna Juszczenko powiedziała, że diaspora była zapoznana z Ukrainą poprzez pieśni Wołodymyra Iwassiuka. Natomiast nigdy nie myślała, że się zapozna z jego rodziną, która dba o pamięć swojego brata, oraz dodaje światła do naszego codziennego życia. Pani Katarzyna złożyła wyrazy wdzięczności obu siostrze, które zawsze przyjeżdżają do Czerniowiec, gdzie mieszkały wówczas razem z rodzicami, i gdzie ich brat zasiadywał przy fortepianie.

Oksana Iwassiuk podzieliła się wspomnieniami o tym, jak Wołodymyr komponował muzykę w tym mieszkaniu, jak podtrzymywał kontakty z wieloma działaczami kultury. Ich nigdy nie brakowało w Czerniowcach, mieście inteligencji i artystów. Halina Kryśia przypominała sobie, «kiedy czworo młodych bukowińczyków – świętej pamięci Nazarij, Wołodymyr, również Sofia Rotaru i Wasyl Zinkiewicz z małego naszego miasteczka, ponieśli w świat język ukraiński poprzez pieśni tak szczerze i wzniosłe, że podnieśli go na nowy poziom».

– Osiągnięcie takiego uznania można było tylko przez tytaniczny wysiłek, i Boże błogosławieństwo, że w tak niewielkim mieście naraz zespili się tak wielcy artyści, – powiedziała. – Ta kamienica – jest naszym domem rodzinnym. Przyjeżdżamy tu z nostalgią. Z miłością patrzę na Paraskę Neczajewą, Myroslawa Łazaruka, na władze czerniowieckie, które się starają, żeby muzeum istniało nie tylko jako pamięć o poecie, lecz jeszcze jako centrum kulturalne. Chciałabym uszanować pamięć naszych śp. rodziców, którzy podarowali nam brata, a całej Ukrainie poetę i kompozytora – Wołodymyra Iwassiuka, w tym również i państwu za wsparcie i szacunek.

Wystawą portretów wybitnych Ukraińców ukraiński malarz narodowy Wołodymyr Slepaczko po raz kolejny potwierdził, że sam jest związany z sylwetką poety. Był obecny na jego pogrzebie. Swoją pieśnią nagrodę – obwodową premię komsomolu im. Hawryluka otrzymaną w 1985 roku, oddał na odsłonięcie

pomnika młodego kompozytora. Chociaż potraktowano go jak dziwoląga, pragnienie dołączać się do genialnego artysty tylko się wzmacniało. «Odwiedzić miasto, w którym się urodził geniusz narodu ukraińskiego, – to wielki zaszczyt dla mnie, – wzniosłe powiedział on w Sali wystawowej. – Przedstawiłem tylko część mojego projektu «Wybrani przez czas», który się składa z kilku części. Jedną z nich – wernisaz znanych Ukraińców, to przede wszystkim ci, którzy «duszę i ciało» gotowi złożyć za naszą ojczyznę. Właśnie oni w ciągu wieków walczyli za naszą niepodległość. Mamy pokazać światu jakich geniuszy zrodziła ziemia ukraińska, oni tworzyli i tworzą historię państwa. Mówiąc o portrecie Wołodymyra Iwassiuka, chciałbym najpierw powiedzieć, że jest on nieodzowną częścią Karpat, Czerniowiec i naszej usławionej Ukrainy...».

Od początku bieżącego roku wszystkie siedziby kulturalne uważają za obowiązek obywatelski przeprowadzić wieczory pamięci, akademie i uroczystości ku czci 70. rocznicy jubileuszowej Wołodymyra Iwassiuka. Udało się wyremontować muzeum poświęcone jego pamięci, zauważyła Dyrektor Departamentu Kultury Obwodowej Administracji Państwowej Wira Kytajgorodska. Przypomniała sobie, jak trzydzieści lat temu podczas festiwalu «Czerwona Ruta» gromadziły się tłumy, które pragnęły czegoś nowego. «Między nami chodziły plotki, że będą wywieszane flagi o kolorze żółto-błękitnym i odbędzie się coś wyjątkowego. Tak się wydarzyło. O czym by nie mówiono, ale jedno jest pewne, niepodległość Ukrainy zaczęła się od «Czerwonej ruty», skomponowanej w Czerniowcach, które wydają i przyjmują geniuszy.

Wieczorem tego samego dnia do sali teatralnej dążyły tłumy wielbicieli twórczości Wołodymyra Iwassiuka na wieczór muzyczny «Rycerz muzyki», żeby po raz kolejny usłyszeć niezapomniane pieśni w wykonaniu Oksany Sawczuk, Iwana Derdy, Iryny Zińkowieckiej, Krystyny Ochitwy, Witalia Sobolewa, Igora Racy, Aleksandra Atodyresy, Olesi Frankiw i in. Tę wypełnioną w czule wspomnienia i pieśni uroczystość przygotował Zasłużony dla Kultury Ukraińskiej Ostap Sawczuk, który uczęszczał razem z przyszłym kompozytorem do Szkoły Muzycznej w Kicmaniu. Na koniec wystąpił Narodowy Artysta Ukrainy Wasyl Zinkiewicz, poświęcając wiele wzniosłych słów, które widzowie spotkali głośniejszymi oklaskami.

– Wołodymyr Iwassiuk – sławny syn swojej ojczyzny – Ukrainy. Jego pieśni – ocean miłości. Zapalenie się piosennej zorzy w postaci «Czerwonej ruty» – jest zjawiskiem niecodziennym w ukraińskiej przestrzeni artystycznej. Od momentu zaistnienia «Czerwonej ruty» śpiewano ją w różnych językach i do dziś szczyt się ona popularnością. W ciągu kilku wieków przekonywano, że państwa Ukraina nie istnieje. Dowodem przeciwko temu stała się twórczość Iwassiuka. Jego «Czerwoną rutę» śpiewali od Sachalina do Użgoroda, bo w tej pieśni brzmiała siła ducha pragnącego do niepodległości narodu. Jest dobrym przykładem jak pieśń ukraińska potrafi łączyć świat. Bracia Ukraińcy, zaśpiewamy razem naszą pieśń, która wypłynęła z bukowińskiego źródła!

Niewiedząca «Czerwona ruta», słowa do której każdy prawdziwy Ukraińiec zna, podobnie jak «Ojciec nasz», może zarecytować w nocy, zabrzmiała majestatyczną symfonią radości i smutku, dumy, sławy, wolności i nieśmiertelności...

Anna JANUSZEWSKA.

REGULAMIN

V Międzynarodowego Młodzieżowego Konkursu Piosenki Polskiej lat 60-80. “Bukowińskie Małwy”

Konkurs poświęca się 70-ty rocznicy urodzin znanego bukowińskiego kompozytora Wołodymyra Iwassiuka, autora znanej u całego świata pieśni «Czerwona ruta»

I. A/. Organizatorzy konkursu:

– Gromadska organizacja «Obłaste Towarzystwo polskiej kultury im. Adama Mićkeвича», Czerniów, Ukraina;
– Bukowiński Centrum “Sхідna szkoła polskich studiów imienia Antona Kochanowskiego”, Czerniowieckiego uniwersytetu im. J. Fiedkowicza.

B/. Współorganizatorzy konkursu:

– fundacja «Swoboda ta Demokracja», Warszawa;
– Zarząd Kultury ODA; – Genkonsulstwo Republiki Polacy w Winnicy;
– oddział międzynarodowych stosunków i kontaktów z zagranicą z gromadzkim Czerniowieckim miastem; – kafe-dra muzyki CHU, dyrekcja muzycznej szkoły № 2, Czerniów;

2. Umowy uczestnictwa w konkursie:

– młodzieżowy konkurs polskiej estradowej pieśni 60-80-tych lat «Bukowińskie małwy» jest skierowany do wszystkich młodych wykonawców;
– ogólna wiekowa kategoria uczestników konkursu – 6-28 lat. I wiekowa kategoria – 6-10 lat; II wiekowa kategoria – 11-17; III wiekowa kategoria 18-28 lat.

– uczestnicy konkursu (solist, duet, trio, kwartet) przedstawiają na konkurs dwa utwory. Jednym z nich jest utwór polski (na przykład, utwór z wykonaniem solistów Marii Rodowicz, Anny German, Księżki Krawczyka, Severina Krawczyka, Czesława Niemcewicza, Anny Jantar, Iriny Santor, grup - «Filińki», «Budka Suflera», «Dwa plusy jeden», «Czerwone gitary» i in.), drugi dowolny, w stylu 60-80-tych lat. Rekomendujemy w tym przypadku zwrócić uwagę na bogatą skarbnicę polskich evergreenów. (utwory 60-80-tych lat).

– czas prezentacji jednego utworu do 5 minut;

3. Umowy oceny konkursantów i nagrody:

– organizatorzy konkursu tworzą jury, do którego wchodzić będą przedstawiciele gromadzkich organizacji «Obłaste Towarzystwo polskiej kultury im. A. Mićkewicza», ODA, Miśkowskiej rady, Genkonsulstwa RP w Winnicy, katedry muzyki CHU.

– jury oceniać będzie profesjonalny poziom wykonania, wokalne dane, umiejętności wyrażania swoich uczuć i emocji przez utwór i ogólny obraz wykonania;

– jury wyróżniać będzie zwycięzców konkursu z takimi nominacjami: – I nagroda (ogólna), II nagroda – 4 nagrody, II – 4 nagrody, III – 4 nagrody odpowiednio dla każdej wiekowej kategorii;

ПОЛОЖЕННЯ

про організацію та проведення V Міжнародного молодіжного конкурсу польської пісні 60-80-х років «Буковинські мальви»

– журі залишає за собою право призначати додаткові відзнаки для учасників конкурс;
– всі учасники конкурсу отримують відповідне засвідчення участі в конкурс;

– переможці отримують дипломи і рекомендації до участі у фестивалях і конкурсах.

4. Організаційна частина конкурсу:

– подача заявок на участь у конкурс (зразок анкети у додатку) до 7 вересня 2019 р. З метою недопущення масового виконання однакових пісень організатори залишають за собою право після отримання заявок відкоригувати з учасниками вибір пісень, особливо польських. Заявки відсилати на адресу: Владислав Струтинський, вул. Головна 61, кв. 11, 58-002 Чернівці з поштою «На конкурс».

Контактні телефони:

(050) 5930517 – **Лілія Пиндик**; mail: liliam.pl@mail.ru;

(0372) 52 41 39; (050) 9682542 – **Вл. Струтинський**, mail: strukvl@gmail.com

– попереднє прослуховування і відбір учасників фінальної частини конкурсу відбувається у відділеннях Товариства та в інших структурах (школа, університет, педагогіка) у червні – першій половині вересня 2019 р.

– конкурсні прослуховування відбуватимуться 28-29 вересня 2019 р.

– конкурсні прослуховування розпочнуться о 10-30 і триватимуть до 14-00;

– з 14.00 до 15.30 перерва на обід і підбиття підсумків конкурсної комісії;

– о 16.00 розпочнеться гала-концерт з підведенням підсумків конкурс та нагородженням переможців. У разі потреби гала-концерт буде перенесено на 29 вересня 2019 р. на 15.00.

Місце проведення конкурс – Палац Академічний Буковинського державного медичного університету – вул. Шіллера 11, Чернівці, Україна;

– проїзд учасників конкурс з Чернівецької області за власні кошти;

– харчування учасників конкурс забезпечують організатори. Також організатори забезпечують харчування та проживання іногородніх та закордонних учасників;

– попередні прослуховування учасників конкурс і відбір будуть проводитись у місцях проживання претендентів до участі в конкурс. До участі у фінальній частині V конкурс «Буковинські мальви» у Чернівцях допускаються солісти, дуети, trio, квінети, які займуть 1-і місця на місцевих прослуховуваннях.

Організаційний комітет.

«О жінко, ти світу краса, ти величі мудрість»

неперевершену вартість, – розповідала Лариса Бережан – доцент кафедри української літератури Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича. – Творчості цієї поетеси притаманна особливість, яку літературознавці визначили як «пасіонарність любовної лірики». Особливістю є також її здатність передбачення. Адже вона передбачила навіть у деталях поворот на рідну землю, свій трагічний кінець. У поезіях Теліги звучить передчуття бою та підтримка відважного духу, що здатна розтопити тривоги, готовність передати всю ніжність як найміцнішу зброю для майбутньої боротьби.

У вечорі взяли участь студенти філфаку – учасники літературної студії ім.

Степана Будного, викладачі кафедри української літератури, мистецька громада та інтелігенція міста.

Основним меседжем Лариси Бережан було визначення виняткового значення діяльності Олени Теліги, як вищої міри патріотизму та жертвовності української жінки-поетки першої половини ХХ ст.

Впродовж вечора звучала співана поезія – «Відвічне», «Поворот», «Подорожній», «Чужа весна» у виконанні Лариси Бережан на вірші Олени Теліги та Наталії Лівицької-Холодної.

Людвіг МАРКУЛЯК.
Фото автора.

ПРОЕКТ ПІД ТАКОЮ НАЗВОЮ започаткували в обласній науковій універсальній бібліотеці ім. Михайла Івасюка. Мета проекту – показати велич і красу української жінки, її роль в державотворенні, збереженні найвищих цінностей суспільства та родини, а також її досягнення в усіх сферах діяльності.

Першою відбулася презентація художніх робіт Анатолія Житарюка – члена Спілок художників та дизайнерів України, учасника численних всеукраїнських, міжнародних мистецьких проектів, пленерів та виставок. Він представив понад два десятка робіт останніх років, присвячених образу жінки – коханої, ніжної, лагідної, рішучої, сміливої та мудрої.

Продовженням проекту став музично-літературний вечір Лариси Бережан «Щоб далі йти дорогою одною» за творчістю Олени Теліги – української поетки, публіцистки, літературного критика, який відбувся 19 березня у відділі мистецтв обласної бібліотеки.

– Поетична спадщина Олени Теліги кількісно невелика, відомо всього 38 віршів. Але за змістом вона має

Читати – це круто!

Перший етап Всеукраїнського конкурсу дитячого читання «Книгоманія» стартував у гімназії №3

Ідея конкурсу дитячого читання виникла в 2004 році. У міжобласному змаганні «Найкращий читач Форуму-2004» взяли участь читачі бібліотек Львівської, Івано-Франківської, Тернопільської та Рівненської областей.

Мета конкурсу – заохочення дітей до систематичного читання, популяризація кращої світової літератури для дітей, прищеплення учням навичок самостійної роботи з книгою.

Відтоді конкурс перейменовували кілька разів: то це був «Найкращий читач Форуму», то «Найкращий читач року», нарешті він став Всеукраїнським фестивалем дитячого читання «Книгоманія». Переможців місцевих конкурсів запрошують до Львова, де їх нагороджують, для них організовують екскурсію містом, зустріч з авторами, відвідування Рагуші та парад левів, літературний квест та ін.

Від 2009-го до участі в конкурсі долучилися й учні чернівецької гімназії №3, вони стали активними учасниками «Книгоманії». Під час першого туру читачього змагання учасники брали участь у письмових вікторинах та розповідали про свою улюблену книгу. Діти проявляли незвичний креатив у своїх виступах. Зокрема, одягали костюми літературних героїв, читали напам'ять уривки, малювали ілюстрації та плакати до книг. Переможці шкільного етапу гідно представляли свою школу на другому

міському етапі. Учні нашої гімназії завжди одержували призові місця та номінації, а протягом 2015-2018 років на міському етапі учні Юлія Зубчук, Катерина Маринчук, Андрій Снігур стали переможцями другого етапу конкурсу. Минулого року Андрій Снігур посів друге місце і в третьому обласному етапі на кращого читача.

І ось у березні цього року в гімназії відбувся перший етап конкурсу «Книгоманія-2019». Нині більшість учнів вибрали книги, які щойно з'явилися на полицях книгарень і увійшли до рейтингу найцікавіших книжок світової літератури. Переможцями конкурсу серед учнів 6-х класів стали Софія Лісниська, Анна Горошко, Анна Пріпа, серед учнів 7-х класів призові місця поділили Андрій Снігур, Тимур Панцир, Володимир Гультай і Юлія Колісник. Усі переможці й учасники одержали дипломи і книжкові нагороди, які придбали за допомогою батьків із урахуванням нової програми зі світової літератури.

До складу журі увійшли вчителі української і зарубіжної літератур Людмила Васок, Аліна Накай, Наталія Пилипко.

Після нагородження учасники дружно проскандували: «Читати – це круто!»

Луція УШАКОВА,
провідний бібліотекар
Чернівецької гімназії №3.
Фото Людмили ВАСЮК.

Дотик до поетичного слова

(Початок на 3-й стор.).

Представники національно-культурологічних товариств декламували вірші рідною мовою. Зокрема доцент ЧНУ Владислав Струтинський голова обласного Товариства польської культури ім. А. Міцкевича читав вірші буковинської польської поетеси Луції Ушакової, „Czerniowce” i „Do dziecka polskiego na obczyźnie”, яка не мала можливості бути присутньою на поетичному марафоні. Член Товариства з Тереблеча, працівник бібліотеки Юлія Боханюк читала вірші Адама Міцкевича «Nierówność» і Едварда Словацького «Ta, co nie zginęła».

Високий рівень виконання продемонстрували учасники від Магальянської ОТГ Новоселицького району. Учасники літературної студії ім. Степана Будного, яка діє при Національному університеті ім. Юрія Федьковича декламували власні поезії, презентуючи присутнім свою творчість.

Традиційно до марафону долучилися студенти-іноземці стоматологічного та медичного факультетів Буковинського державного медичного університету. Майбутні медики

читали поезії Ліни Костенко, Олександра Олеся, Павла Тичини, а також єгипетського автора Амра Хасана.

У поетичному марафоні взяли участь також студенти Буковинського університету, коледжу мистецтв ім. С. Воробкевича, юридичного коледжу, вищого професійного училища №3, гімназії №1, 2, ЗОШ №11 та 24, учні Снячівської школи та Кіцманського НВК, переможці обласного конкурсу читців.

До марафону в онлайн-режимі долучилися українські поетеси Вікторія Бричкова-Абакадум із Йорданії, Анастасія Дмитрук зі Львова), декламатори з Глибочкої, Кіцманської та Хотинської районних бібліотек.

Свято поезії в обласній книгозбірні тривало 7 годин. Улюблені вірші безперервно читали 147 учасників віком від 8 до 76 років. Всі вони отримали в подарунок книги від видавничого дому «Букрек» та відділу інформаційної діяльності ОДА.

Олена БАННІКОВА,
заступник директора
обласної універсальної наукової
бібліотеки ім. Михайла Івасюка.

Program Stypendialny im. Banacha

jest wspólną inicjatywą stypendialną Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, realizowaną w ramach polskiej pomocy rozwojowej

Celem Programu jest wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego następujących krajów: Białoruś, Ukraina, Armenia, Azerbejdżan, Gruzja, Mołdawia, Kazachstan, Kirgistan, Uzbekistan, Tadżykistan, Turkmenistan, a także państw Bałkanów Zachodnich: Albania, Bośnia i Hercegowina, Czarnogóra, Kosowo, Macedonia i Serbia poprzez podnoszenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych obywateli tych państw.

Stefan Banach - ceniony polski matematyk, współtwórca lwowskiej szkoły matematycznej i działu matematyki zwanego analizą funkcjonalną. Był autorem ponad 60 prac naukowych i twórcą wielu twierdzeń matematycznych o fundamentalnym znaczeniu. Od 2013 roku rząd polski oferuje zagranicznym studentom stypendium imienia tego wybitnego polskiego naukowca.

Program umożliwia:

- podejmowanie i odbywanie studiów II stopnia ze stypendium (w dziedzinie nauk: inżynieryjno-technicznych, rolniczych oraz nauk ścisłych i przyrodniczych),

- zwolnienie z opłat za kształcenie na uczelniach publicznych,

- odbycie miesięcznego kursu językowo-adaptacyjny lub rocznego kursu przygotowawczego.

Kandydaci samodzielnie dokonują wyboru uczelni i kierunku studiów, na którym chcą podjąć naukę spośród oferty edukacyjnej polskich publicznych szkół wyższych. Celem kursów jest pogłębienie znajomości języka polskiego i wiedzy o polskiej historii i kulturze, w przypadku

kursu przygotowawczego – także wiedzy z przedmiotów kierunkowych związanych z tokiem przyszłych studiów. Koszty kursów oraz stypendiów w trakcie trwania kursu będą pokrywane także przez NAWA w ramach budżetu programów stypendialnych. Językiem wykładowym w ramach Programu jest język polski. Ostateczne decyzje o przyjęciu kandydatów na studia podejmuje uczelnia.

Do kogo skierowany jest Program?

Oferta stypendialna skierowana jest w pierwszej kolejności do obywateli państw wskazanych w Planie

współpracy rozwojowej w 2019 r. jako priorytetowe dla Programu tj.: Białoruś, Ukraina, Armenia, Azerbejdżan, Gruzja, Mołdawia, Kazachstan, Kirgistan, Uzbekistan, Tadżykistan, Turkmenistan, a także następujących krajów Bałkanów Zachodnich: Albania, Bośnia i Hercegowina, Czarnogóra, Kosowo, Macedonia i Serbia.

Jaki jest harmonogram naboru?

Program obejmuje obowiązkowy miesięczny kurs językowo-adaptacyjny ze stypendium bądź roczny kurs przygotowawczy ze stypendium, poprzedzający studia w Polsce. Celem kursu jest pogłębienie znajomości języka polskiego oraz wiedzy z przedmiotów kierunkowych związanych z tokiem przyszłych studiów. Koszty kursów oraz stypendiów w trakcie trwania kursu będą pokrywane także przez NAWA w ramach budżetu programów stypendialnych.

Kandydaci kwalifikowani są w trybie konkursowym, w oparciu o wyniki rozmowy kwalifikacyjnej przeprowadzanej przez Komisję Egzaminacyjną powołaną przez Dyrektora NAWA, składającą się z pracowników naukowych polskich uczelni. Samodzielnie dokonują oni wyboru uczelni i kierunku studiów, na którym chcą podjąć naukę spośród oferty edukacyjnej polskich publicznych szkół wyższych.

Wykaz uczelni publicznych nadzorowanych przez Ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego dostępny jest pod linkiem: <http://www.go-poland.pl/pl/system-szkolnictwa-wy-szego>.

Pielęgniarstwo wraca do Przemyśla

Pielęgniarstwo to samodzielna profesja medyczna o wysokim poziomie kompetencji społecznych i zawodowych, służących ochronie najwyższych wartości jakim są życie i zdrowie człowieka.

Uruchamiane w Państwowej Wyższej Szkole Wschodnioeuropejskiej w Przemyśle studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym na kierunku Pielęgniarstwo służą zapewniению bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców Przemyśla oraz Podkarpacia i będą racjonalną odpowiedzią na duże zapotrzebowanie rynku pracy na osoby o tego rodzaju kwalifikacjach zawodowych. Absolwenci będą mieli możliwość otrzymania dobrze płatnej pracy w regionie, w kraju i poza jego granicami.

Pielęgniarstwo to kierunek adresowany do młodzieży i dorosłych z Przemyśla, powiatu przemyskiego, powiatów ościennych, województwa podkarpackiego, a także kandydatów z zagranicy. Program kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo jest zgodny z misją PWSW w Przemyśle – zakłada ona praktycznienie programów studiów, zatem dostosowanie form i treści nauczania do praktycznego charakteru zawodu pielęgniarki/pielęgniara. Program ten jest realizowany w oparciu o obowiązujące standardy kształcenia dla kierunków medycznych ustalone przez Ministra Zdrowia i Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Studia na kierunku Pielęgniarstwo w PWSW w Przemyśle trwają sześć semestrów i są prowadzone w systemie stacjonarnym. Absolwenci uzyskują tytuł zawodowy licencjata w zakresie pielęgniarstwa. Celem kształcenia jest wyposażenie absolwentów w kompetencje niezbędne do świadczenia wysokiej jakości opieki nad osobami zdrowymi, zagrożonymi chorobą i chorymi oraz umierającymi. Nadrzędnym celem kształcenia na tym kierunku jest przekazywanie studentom nowoczesnej wiedzy medycznej oraz kształtowanie umiejętności praktycznych, pozwalających na profesjonalne udzielanie świadczeń z zakresu pielęgniarstwa, kształtowanie postawy etyczno-moralnej pracownika ochrony zdrowia, a także umiejętności pracy

w zespole i pracy własnej.

Koncepcja kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo w PWSW w Przemyśle jest zgodna z oczekiwaniami pracodawców, jest skoncentrowana na rezultatach kształcenia zgodnych z założeniami Polskiej Rady Kwalifikacji i daje gwarancję profesjonalnego wykonywania zawodu, dzięki łączeniu kompetencji zawodowych oraz umiejętności kreatywnego rozwoju zawodowego.

Kierunek Pielęgniarstwo prowadzony będzie we współpracy z wiodącymi placówkami ochrony zdrowia, są to: Wojewódzki Szpital im. Ojca Pio w Przemyśle i Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Żurawicy oraz instytucjami sektora medycznego, m.in. z: Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Rzeszowie, Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych, Medycznym Społecznym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Przemyśle oraz regionalnym oddziałem Polskiego Czerwonego Krzyża w Rzeszowie. Studenci Pielęgniarstwa będą odbywać praktykę zawodową nie tylko w szpitalach, przychodniach, ale również w domach pomocy społecznej, zakładach opiekuńczo-leczniczych oraz placówkach szkolnych.

Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemyśle
ul. Książąt Lubomirskich 6
37-700 Przemyśl
tel. 16 7355 100,
faks 16 7355 101

Nabór do Wschodniej Szkoły Letniej

Zgłoszenia prosimy nadsyłać do 20 maja 2019 r.

Wymagania i warunki uczestnictwa we Wschodniej Szkole Letniej 2018:

FOLDER PL
KWESTIONARIUSZ
QUESTIONNAIRE

*

Wykłady i Seminaria Wschodniej Szkoły Letniej

Wykłady – profesorowie z Polski i z zagranicy

Seminaria – cztery do wyboru wedle tematyki badań uczestników

Warsaw East European Conference

*

Dyplomy Szkoły otrzymało dotąd ponad 650 absolwentów z kilkudziesięciu krajów Europy Środkowej i Wschodniej, Azji Środkowej, Kaukazu

Wschodnia Szkoła Letnia – Uniwersytet Warszawski – Studium Europy Wschodniej
Pałac Potockich, Krakowskie Przedmieście, 26/28, PL 00-927 Warszawa
Tel. 22 55 22 555, fax 22 55 22 222

e-mail: studium@uw.edu.pl, wwwstudium.uw.edu.pl

Польська пенсія для українців

Багато українців, які легально працюють у Польщі, цікавляться темою отримання пенсій. Це питання стосується і літніх людей, які переїжджають сюди на постійне місце проживання. Куди треба звертатися і як отримати пенсію у Польщі?

Україна – одна з шести країн поза Євросоюзом, з якими Польща підписала спеціальну угоду про соціальне забезпечення. Таку угоду Польща має з Молдовою, Македонією, Південною Кореєю, Канадою, Австралією і США. Дана угода про соцзабезпечення гарантує українцям, які легально працюють (застраховані у Фонді соцстрахування Польщі) з 2014 року, право на отримання польської пенсії практично на тих же умовах, що і поляки.

«Умовою отримання права на польську пенсію є досягнення пенсійного віку і наявність внесків на рахунок в ZUS (Управління соціального страхування), незалежно від їх розміру», – розповів Радослав Мілчарські, працівник ZUS.

Що важливо, будуть підсумовані періоди страхування (легальної роботи) в обох країнах, де працював громадянин України. А розмір пенсії буде визначено пропорційно страховому періоду працівника в державі, яка видаватиме пенсію.

Договір стосується людей, які:

- мали соціальне страхування в Польщі і Україні, зокрема, коли вони працювали або займалися підприємницькою діяльністю;
- застраховані в одній країні, а живуть в іншій.
- членів сім'ї, які претендують на пенсію у випадку втрати годувальника.

Завдяки угоді, люди, які в Польщі чи в Україні не мають достатнього стажу для отримання пенсії, можуть розраховувати на виплати з урахуванням зарубіжних періодів страхування. Тобто для нарахування пенсії в Польщі чи в Україні підсумовують періоди страхування в обох державах, а сума допомоги буде визначатися в розмірі пропорційному періоду страхування в державі, яка надає пенсію.

Крім того, угода передбачає перенесення допомоги особам, які проживають в іншій державі – стороні угоди. Це означає, що пенсію (ренту) з ZUS можуть передати людині, яка має право жити в Україні, а українську пенсію – людині в Польщі.

Для отримання пенсії з Польщі або України необхідно дотримуватися умови, передбаченої національним законодавством кожної з цих країн. Наприклад, умова досягнення пенсійного віку, передбаченого в даній країні, або наявність необхідного стажу роботи. У Польщі, щоб отримувати мінімальну пенсію, треба лише досягти відповідного віку.

Місце подачі заявки на надання допомоги в Польщі чи в Україні залежить від місця проживання заявника. Людина, яка хоче отримувати польську та українську пенсію, повинен подати заяву за місцем проживання у Відділ реалізації міжнародних договорів ZUS (Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych). Інформацію ви можете отримати також в Департаменті закордонних виплат ZUS у Варшаві (Departament Rent Zagranicznych ZUS).

Крім того, ви можете звернутися в Центр соцдопомоги (MOPS/GOPS) із заявою на постійне або тимчасове посібник.

Постійна або тимчасова допомога надаються:

- самотній людині, яка нездатна працювати, якщо її дохід нижче, ніж критерій доходу на одну людину (постійне посібник – не більше 529 злотих в місяць, тимчасове – не більше 418 зл);

- людині, яка живе з сім'єю, але не може працювати і якщо її дохід, а також дохід на людину в сім'ї нижче, ніж критерій доходу на одну людину (допомога в залежності від доходів сім'ї).

Розмір постійної допомоги не може становити менше 30 злотих на місяць, тимчасової – не менше 20 злотих на місяць.

Тимчасова допомога пов'язане з довгостроковими захворюваннями, інвалідністю, безробіттям, можливістю підтримувати або набувати право на отримання посібників з інших систем соціального забезпечення.

Джерело: Poland2day.com

Emerytury dla obywateli Ukrainy w oparciu o umowę Polska - Ukraina

Umowa między Polską a Ukrainą o zabezpieczeniu społecznym z 18 maja 2012 r. mówi o tym, że osoba, która pracowała i podlegała ubezpieczeniom społecznym w Polsce i na Ukrainie, emeryturę może uzyskać zarówno z Polski, jak i z Ukrainy. Oczywiście jest, że osoba ta musi spełnić warunki wymagane do nabycia prawa do świadczenia w tych państwach. Jeśli do nabycia prawa do emerytury lub renty przepisy danego państwa wymagają posiadania określonej długości okresów ubezpieczenia, instytucja ustalająca uprawnienia do świadczeń w danym państwie uwzględnia również okresy przebyte w drugim państwie - stronie umowy. Co ważne okresy te nie mogą się pokrywać.

Polsko-ukraińska umowa o zabezpieczeniu społecznym została zawarta na analogicznych zasadach jak inne tego typu dwustronne umowy zawarte przez stronę polską. Nie jest prawdą, że polski ZUS będzie finansował emerytury i renty obywateli Ukrainy za okresy pracy na terenie ich macierzystego kraju. Dzięki postanowieniom umowy możliwe jest natomiast transferowanie świadczeń dla świadczeniobiorców mieszkających w Polsce, na ich rachunki bankowe. Podobne uprawnienie przysługuje Polakom mieszkającym na Ukrainie i w innych krajach, z którymi Polska zawarła umowy oraz na obszarze Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Pamiętać należy, że zasada równego traktowania stron, na której oparta

jest umowa, zobowiązuje Polskę do uwzględnienia uprawnień obywateli państwa trzeciego w takim samym zakresie jak robi to państwo będące stroną umowy

Inną zasadą, na której oparto tę i inne tego typu umowy dwustronne, jest zasada sumowania okresów emerytalnych. Pozwala ona na uwzględnienie okresów zatrudniania przy nadaniu uprawnień np. do minimalnej emerytury. W takim przypadku zsumowane zostaną polskie i ukraińskie okresy pracy, ale - co bardzo istotne - wyrównanie świadczenia do kwoty minimalnej emerytury nastąpi od kwoty zsumowanych świadczeń wypracowanych w Polsce i na Ukrainie. Dla przykładu: jeżeli obywatel Ukrainy przepracuje 15 lat w ojczyźnie i 10 lat w Polsce, osiągnie okres uprawniający do minimalnej emerytury (od 1 października w Polsce wynoszący 25 lat dla mężczyzn).

Następnie zsumowane zostanie świadczenie wypracowane na Ukrainie. Warunkiem wypłacanie minimalnej emerytury przez ZUS obywatelom Ukrainy jest ich stałe zamieszkanie na terytorium Polski.

Warto zaznaczyć, że koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego w UE na podobnych zasadach pozwala Polakom na korzystanie z sumowania okresów przepracowanych w Polsce i w Unii Europejskiej. Mimo dużych różnic w poziomie wynagrodzeń i świadczeń między poszczególnymi krajami nie zaobserwowano masowego wykorzystywania tego mechanizmu do korzystania z wyższych świadczeń poza granicami kraju.

Informacja ZUS.

Już ponad 4 500 ukraińskich dzieci pobiera w Polsce świadczenie z rządowego programu

Ukraińskim pracownikom opłaca się sprowadzać do Polski całe rodziny, bo jeśli pracują legalnie, mogą odkładać nie tylko na polskie emerytury i renty, ale także korzystać z programu 500+ na dzieci, które mieszkają z nimi w Polsce.

Poniżej dalsza część artykułu

Z danych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wynika, że w 2018 r. świadczenie to było wypłacane na 4562 dzieci z obywatelstwem ukraińskim (daje to miesięczny średni koszt ponad 2,2 mln zł). Ustawa o 500+ od początku zakładała, że ze wsparcia będą mogli korzystać cudzoziemcy – głównie obywatele UE, ale także ci, których kraj ma podpisaną specjalną umowę z Polską o zabezpieczeniu społecznym.

Ukraińcy są jednym z nielicznych krajów z taką umową od 2012 r. (obecnie takie umowy ma jeszcze osiem innych państw spoza UE, m.in. USA, Kanada, Mołdawia, Korea). Polski rząd chciał zagwarantować w ten sposób pomoc polskim repatriantom, którzy przesiedlili się do Polski (w latach 1997–2004 repatriowało się do Polski z terenu Ukrainy ok. 1000 osób) – bez takiej obustronnej umowy repatrianci nie mogli otrzymać prawa do ukraińskich świadczeń za lata

pracy na Ukrainie.

Jednak najbardziej skorzystali na tym Ukraińcy, którzy podjęli pracę w Polsce. Gwarantuje ona od 2014 r. legalnie pracującym Ukraińcom ubezpieczonych w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie tylko nabycie prawa do emerytury i renty w Polsce praktycznie na takich samych zasadach jak Polaków, ale także pomoc socjalną, w tym od 2017 r. specjalne świadczenia na dzieci – 500+. Drugim warunkiem (zapisanym w ustawie o 500+) jest, by beneficjent posiadał kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”.

Na takie uprzywilejowanie nie mogą liczyć Białorusini, którzy są drugą największą grupą cudzoziemców pracujących w Polsce – Polska nie podpisała z Białorusią podobnej umowy o zabezpieczeniu społecznym.

Coraz więcej pracowników z Ukrainy pracuje w Polsce legalnie, odkładając składki do ZUS. Takich osób jest już ok. 400 tys. Świadczenie 500+ dla ukraińskich rodzin może być kotwicą, która zatrzyma przynajmniej część Ukraińców przed wyjazdem do pracy w Niemczech. Pod koniec ubiegłego roku niemiecki rząd przyjął bowiem projekt ustawy ułatwiającej

przyjmowanie pracowników spoza Unii Europejskiej. Według ekspertów otwarcie granic spowoduje drenaż taniej siły roboczej ze Wschodu w Polsce.

Źródło: Rzeczpospolita.

Відсвяткували Пурім

У Палаці Академічному БДМУ відбувся святковий концерт, присвячений святу Пурім. Це єврейське свято нагадує про порятунок перських євреїв від винищення їх Аманом, улюбленцем перського царя Ахашвероша (Ксеркса, в V ст. до н. е.).

У цей день прийнято читати сувий Естер (біблійна книга), у якому оповідається про ці події, а також усіляко веселитися. До речі, це єдиний день, коли юдеї повинні пити багато, доки вони перестануть розрізняти слова «нехай буде проклятий Аман» від «нехай буде благословенний Мордехай». Під час читання сувою Естер при проголошенні імені Амана звучать спеціальні тріскачки.

Традиційною стравою на Пурім є гоменташі – трикутне печиво чи пиріжки з маком або ж іншою начинкою, які називають «вуха Амана».

Організатори заходу – ЧОБФ «Хесед-Шушана», ЗОШ №41, Єврейський центр «Хабад/Любавіч», розповідає директор ЧОБФ «Хесед-Шушана» Ілля ХОЧЬ.

Wiosenka

Oj wiosna, ta wiosenka,
Już puka do okienka,
Już puka w nasze wrota,
Już idzie wiosna złota!

A skądżeś to przybyła
Wiosenka nasza miła?
A gdzieś zimowała,
A komuś kwiatki siała?

Za piecem gdzieś, u Boga,
Siedziała tam nieboga!
Jedwabie nawijała,
Listeczki w krosnach tkala!

Te jedne dla olszyny,
Te drugie dla wierzby.
W lot miga jej czółenko...
— Oj wiosno ty, wiosenka!

W wianeczku jasne włosy,
Na kwieciu perły rosy,
Szateczka jej powiewna...
Tak idzie ta królowna!

Jaskółka przed nią lotem,
Bryś grzeje się pod płotem;
A jaskier się nad rowem
Przyodział złotogłowem.

Od rzeki biją echa,
Wiosenka się uśmiecha,
I sypie iskry szcudre,
W te wody nasze modre!

Poculi ją ptaszkiowie,
Ozwali się w dąbrowie,
Gaj rozbrzmiał, jak lirenka...
— Oj wiosna ta, wiosenka!

Nasz dziaduś wyszedł z chaty,
O kij się wsparł sękaty,
I pacierz szeptem w progu,
Dziękuję Panu Bogu...

— O chwałaż Tobie, Panie,
Za ptasząt święgotanie,
Za zielen tę majową,
Za błękit ten nad głową!

Też sknili my do słońca,
Do zimy długiej końca...
A oto brzmi piosenka:
— Już wiosna! Już wiosenka!

PRZEPISY

Sernik tradycyjny

Klasyczny przepis na polski sernik ze zmielonego twarogu, z utartym masłem i żółtkami. Pieczony do zrumienienia się wierzchu i posypyany po upieczeniu cukrem pudrem. Możecie zrobić go w wersji waniliowej lub pomarańczowej czy cytrynowej (dodając wanilię lub skórkę z pomarańczy czy cytryny).

Przepis na taki sernik przyda się Wam w okresie najbliższych świąt. Sernika nie trzeba schładzać przed podaniem i nie trzeba go też trzymać w lodówce.

Magiczne ciasto

Składniki: mąka 150 g, maselko 150 g, cukier puder 150 g, cukier waniliowy 2 łyżeczki, jajka 5 szt., sok z cytryny, mleko 600 ml, cukier puder do oprószenia.

Przygotowanie: Maselko rozpuścić i wystudzić. Żółtka oddzielić od białek i utrzeć cukrem pudrem i cukrem wanilinowym na krem. Dodać przestudzoną maselko. Następnie dodawać partiami przesianą mąkę i mleko, wszystko razem miksując.

Białka ubić na sztywną pianę. Pod koniec ubijania dodać sok z cytryny. Ubitą pianę dodać do masy żółtkowej i delikatnie wymieszać łyżką. Ciasto przełożyć do szczelnej formy o wymiarach 17x27 cm i piec w 160°C około 45 minut. Pod koniec pieczenia należy ciasto obserwować, jeśli zacznie pękać należy zakończyć pieczenie.

Ciasto wyjąć z piekarnika, a gdy wystygnie wstawić na kilka godzin do lodówki. Przed podaniem oprószyć cukrem pudrem.

Japanese cheesecake (Sernik japoński)

Składniki: 200 g kremowego serka śmietankowego typu philadelphia, 150 ml mleka, 30 g masła, 4 jajka, 80 g cukru, 70g mąki pszennej tortowej, 1 łyżka mąki

ziemniaczanej, sok z połowy cytryny.

WAŻNE – Wszystkie składniki muszą być w temperaturze pokojowej.

Przygotowanie: 200 g serka kremowego dajemy do mikrofali na 30 s i mieszamy trzepaczką na gładką masę. Dodajemy mleko i mieszamy (jeśli nie macie mikrofali do garnka należy dać serek i mleko i chwilę delikatnie podgrzewać na małym ogniu). Następnie dodajemy roztopione masło i wszystko mieszamy trzepaczką. Dodajemy po jednym żółtku (białka odkładamy na chwilę do lodówki).

Po dodaniu jednego żółtka wszystko mieszamy, dodajemy kolejne i znów mieszamy. Następnie dodajemy przesianą mąkę pszenną oraz ziemniaczaną, mieszamy.

W osobnej misce ubijamy (mikserem) schłodzone 4 białka dodając 80g cukru w trzech partiach, nie wszystko na raz. Ma nam powstać sztywna masa.

Tortownicę o średnicy 18cm dokładnie zabezpieczamy folią aluminiową, ponieważ będziemy do połowy jej wysokości zanurzać w gorącej wodzie. Wykładamy papierem do pieczenia jej dno, oraz boki ale z około 5 cm kołnierzem. Masę wlewamy do

tortownicy. Zabezpieczoną folią aluminiową tortownicę dajemy do naczynia lub blaszki i wlewamy do tego naczynia ugotowaną, wrzącą wodę. Do połowy wysokości tortownicy.

Całość wkładamy do nagrzanego do 160 stopni piekarnika i pieczemy około 90 minut. Pod koniec można na chwilę zwiększyć temp do 170 stopni. Po wyłączeniu piekarnika sernik zostawiamy w nim na około 20 minut.

Potem wyciągamy go, wlewamy wodę, i wyciągamy sernik delikatnie z tortownicy i zostawiamy do ostygnięcia.

Minimalnie opadnie, co jest normalne, ale i tak zostanie wysoki i niezwykle puszysty i piankowy. Ostudzony sernik posypujemy cukrem pudrem i wstawiamy do lodówki.

GAZETA POLSKA

Bukowiny

«Газета польська Буковини»
Реєстр. св-во серія ЧП №346-26р
Засновник:
Чернівецька обласне Товариство
польської культури
ім. А.Міцкевича

Wydawca:
Redakcja czasopisma
«Bukowina».

Projekt jest współfinansowany ze środków Senatu RP
w ramach konkursu na realizację zadania
«Współpraca z Polonią i Polakami za granicą»

«Газета польська Буковини»
виходить раз на місяць.

Газета розповсюджується через первинні організації Товариства польської культури ім. А.Міцкевича і продається у римо-католицькому костелі в Чернівцях та у костелах області.

Ціна договірна.

Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności, rękopisów nie zwraca i pozostawia sobie prawo do skrótów i korekt.

Materiały podpisane nie zawsze odpowiadają opinii redakcji.

Rada Redakcyjna:

Władysław STRUTYŃSKI
Antonina TARASOWA
Regina KAŁUSKI

Olga RUSNAK
Maria MALICKA
Michał HRYZIUK

Adres redakcji:

58000 Czerniowce, ul. Ukrainśka 22 p. 22.
Адреса редакції: 58000 м.Чернівці,
вул.Українська, 22, к.22.
Tel.: 0372/ 52-47-37, tel./fax: (0372) 55-26-59.

Strona internetowa Obwodowego TKP im. Adama Mickiewicza
oraz „Gazety Polskiej Bukowiny” www.bukpolonia.cv.ua

Zespół redakcyjny:

Antonina TARASOWA
(Redaktor Naczelny)
Władysław Strutyński,
Łucja Uszakowa,
Sergij Szwydiuk,
Artur Oskwarek,
Maryna Łysiuk,
Tomasz Kałuski,
Walentyna Karpiak.